

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ макъ

Голос
адыга

1923-рэ ильсүүм
пътханы
кынчегъажыгуу кынчкын

№ 223 (22432)

2021-рэ ильэс

Гъубдж

тыгъэгъазэм и 7

ОСЭ Гъэнэфагъэ ИИЭП
къыхэтутыгъехэр ыкы
нэмүкі къзбархэр
тисайт ижүгъотштых

WWW.ADYGOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъээст

Адыгейим и Лышъхъэ «Единэ Россилем» и Апшъэрэ совет хадзыжыгъ

Урысые политическэ партиеу «Единэ Россилем» ия ХХ-рэ зэфэс ияшэнэрэ чэзыу шэмбэтым Москва щыкъуа. Партиер зызэхашагъэр ильэс 20 зыщихъурэм ехъулэу ар зэхашагъ.

Урысие Федерацием и Президентэу Владимир Путиным зэфэсэм хэлажьэхэрэм закынхийгээзаг. «Единэ Россилем» и Тхъаматэу Дмитрий Медведевым зэфэсэм ияшэнэрэ чэзыу илленарнэ зэхэсигъо зеришагъ.

Адыгейим ыцэкэ зэфэсэм хэлэжьагъарт и Апшъэрэ

Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм и Тхъаматэ итуадзэу, партием ишъольыр общественнэ приемнэ ипащэу Шъэо Аскэр, партием иреспубликэ гъецэкэлко комитет ипащэу Афэшэгъо Рэмэзан, партием и Генеральнэ совет хэтэу, къалэу Мыеекъуапэ дэт гурит еджаплэу

Шъугу къэтэгъэкыжы зэфэсэм иапэрэ чэзыу мэкъугум и 19-м, ия 2-рэ чэзыу шышъхъэлум и 24-м зэрэшьгэхэр.

Урысие политическэ партиеу «Единэ Россилем» ия ХХ-рэ зэфэс ияшэнэрэ чэзыу Урысие Федерацием и Къэралыгъо Думэ идепутатхэм яхэдзынкэ тоф

совет хэтэу, партиеу «Единэ Россилем» и Адыгэ шъольыр къутамэ и Секретарэу, республикэм и Лышъхъэу Къумпъыл Мурат. Джаш фэдэу Адыгейим иллыкю куп хэтыгъэх Адыгэ

Н 10-м ипащэу Людмила Кузнецова, урысие общественнэ организациеу «Единэ Россилем и Ныбжыкэ гвардие» и Адыгэ шъольыр къутамэ ипащэу Бэрзэдж Асиет.

тхъабзэу зэрахъагъэхэм якъеухэр щызэфахысыжыгъэх, партием и Апшъэрэ, и Генеральнэ советхэр щагъэкэжыгъэх. Дмитрий Медведевыр ильэси 5-кэ партиеу «Единэ

Rossiлем» и Тхъамэтэнэу зэфэсэм щыхадзыжыгъ. Борис Грызловыр «Единэ Россилем» и Апшъэрэ совет итхаматэу, Андрей Турчак партием и Генеральнэ совет исекретарэу икъерыхъя хадзыжыгъэх. Генеральнэ, Апшъэрэ советхэм, улъэкунхэмкэ Гупчэ комиссиян ахэтиштхэр агъэнэфагъэх.

Партиеу «Единэ Россилем» и Адыгэ шъольыр къутамэ и Секретарэу, республикэм и Лышъхъэу Къумпъыл Мурат партием и Апшъэрэ совет икъерыхъя хадзыжыгъ. Урысие общественнэ организациеу «Единэ Россилем и Ныбжыкэ гвардие» и Адыгэ шъольыр къутамэ ипащэу Бэрзэдж Асиет партием и Генеральнэ совет хагъэхъягъ. «Единэ Россилем» этикэмкэ икомиссие нэгбырэ 11 хагъэхъягъ, Къэралыгъо Думэм идепутат, апэрэ бзыльфыгъэ космонавтэу Валентина Терешковар икъерыхъя а комиссиием итхаматэу хадзыжыгъ.

Адыгейим и Лышъхъэ зэфэсэм ияшэнэрэ чэзыу икъеухэм къатегущыгъээ, Урысие Федерацием и Президентэрэ партием и Тхъаматэрэ къагъэнэфэгъэ шъэрэлхэм, унашьюо аштагъэхэм мэхъянэшо зэряэр къыхигъэшыгъ. Къумпъыл Мурат

зэрэхигъэунэфыкыгъэмкэ, мэкъетынм икъеухэм къагъельзгъуа шъэрэлхэм, хэдзаклохэм иго альэгъуягъэхэм дэх имыу гъэцэгъэнхэм, партием и Тхъаматэу Дмитрий Медведевыр япащэу тофхэр нахьышлоу зэхэгъэнхэм «Единэ Россиер» ишъыпкэу зэрэлтийн.

Адыгэ Республиком и Лышъхъэ джащ фэдэу зэрэхигъэунэфыкыгъэмкэ, зэфэсэм къынчагъэнэфэгъэ шъэрэлхэм, партием ичыплэ къутамэхэм ахэтхэм политикэмкэ ячаныгъэ зыкъеэгээтыгъэнэм республиком яшьыпкэу щапылтын.

«Партиеу «Единэ Россиер» республикэм пэрытныгъэ щызыгъхэм сидигъу ашыгъигъ. Зэхъокынгъэу къэхъухэрэр цыифхэм алъэгъу, типартие гъэхэгъабэм якъэкүаплэу зэрэшьтиир зэхашээ. Партием ипрограммэу агъэкэжыгъэм цыифхэм ящыэкэ-псэүкэ зыкъызэрэргээтыштим сицихъэ тель. Анах шыхъаэр тихдзаклохэм, республикэм исхэм яфдэхэр къэтүхүмэнхэр ары», — хигъеунэфыкыгъ Адыгейим и Лышъхъэ.

Адыгэ Республиком и Лышъхъэ ипресс-къулыкъу

Ныбджэгъу лъапIэхэр!

Тыгъэгъазэм и 6-м къынчегъэжьагъэу и 16-м иэс фэгъэктэнэгъэ зиэ къэтхэгъу уахътэр Урысие и Почтэ зэхешээ. Мы уахътэм ти-гъээзтэу «Адыгэ макъэр» сомэ 794-рэ чапыч 52-кэ къиштутхыкын шъульэгъыщт. Аш индексыр: П 4326-рэ. Гъээзтэу къиштутхыкын шъульэгъыщт 2022-рэ ильэсм иапэрэ мэзихым къыштутхыкын шъульэгъыщт.

Ныбджэгъу лъапIэхэр, шъукиатх лъэпкъ гъэзетым!

Къумпыл Мурат:

«Народнэ программэм ипхырышынкІэ Ioфышхо тапэ иль»

Урысые Федерации и Президент урысые политическэ партиеу «Единэ Россилем» ия ХХ-рэ зэфэс ияшэнэрэ чэзыу хэлажаэхэрэм зафигъазээ зэрэхигъэунэфыкыгъэмкэ, мы партиер зызэхащагъэм къышыублагъэу кыдехухэрэм ашыщ хэгъэгу гупсэм кырыклощтымкэ швьэдэкыжь зэрихырэр икью зэрээхишэрэр, цыфхэм яфедэхэм якъэухъумэн зэрэдэлажъэрэр.

«Единэ Россилем» щыкъогъэ хэдзынхэм джыри зэ къагъэлэгъуагъ пэшэнгъэ зыыгъ народнэ партиеу ар зэрэштыр.

Президентым къыззериуагъэмкэ, Урысыем исхэр зэкъозыгъэуцощтэхэ программэр партием къахилхъагъ. Хэдзынхэр зэхашэнкэ джыри охътабэ ўзай ар зэхигъеуцуо «Единэ Rossiер» фежъагъ.

Владимир Путиним зэрэхигъэунэфыкыгъэмкэ, партиеу «Единэ Россилем» хэтхэм яшьэрыль шхъялаэу альтиэрэр цыфхэм афэлэжъэнхэр, ахэм лытэнгъэ афашиныр, тихэгъэту исхэм яфедэхэр къаухъумэнхэр ары.

Партием тапэккэе Ioф зыдишшэйт лъэнэкохэр къыгъенфэхээ, народнэ программэм игъэцэклэнкэ къэралыгъом ишащ пшъэрыль заулэ къыгъэуцугъ. Федеральне бюджетми ахэр къышыдалытагъэх. Ахэм ашыщ лэхэлгэлкэ анах цыкъумрэ рыхсэунхэмкэ ящыкэгъэ ахьшэ анах макъэмрэ ахэгъэхъогъэннр. Президентым «Единэ Россилем» хэтхэм «тхъашуеgeзэсэу» ариуагъ цыфхэм яхахъ зыкъеэгъэштишт нэмыккэ Ioфтыхъабзэхэри чанеу зэрээрхъэхэрэм фэш. Народ-

нэ программэм щыгъэнэфэгъэ лъэнэко пэччыккэе Владимир Путиним пшъэрыль афишыгъ общественнэ ултэекүнхэр агъэлэшынэу, партийнэ комиссиехэм яамалхэр къызфагъэфэдэнэу. Джащ фэдэу къэралыгъом ишащ къыгъигъэшыгъ пандемием ильхъан волонтерствэм Ѣпыгъэту фэхъутгъэнным мэхъанэшко зэрилэр.

«Ioфш/энымкэ мыш фэдэ

шапхъэм шуурыгъозэнэу игъо къышууфэсэлэгъу: пшъэрыль горэ зыжкугъэцак/элкэе, пшъэрыльыккэе, нахь пшъэрыль ин етланы зыфэжкугъэуцужу. «Единэ Россилем» инароднэ программэм уахътэм диштэу зэхъокыныгъэхэр зыфэхъущтыр джащыгъум гъэцэлгээ хъущт», — къылуагъ Урысые Федерации и Президент.

Партиеу «Единэ Россилем»

изэфэс иккэух чэзыу ильэситфым къыкъоц партием Ioфэу ѿшыагъэр ѿшызэфахысыжыгъ. Делегатхэм 2021-рэ ильэсэм хэдзын Ioфтыхъабзэу зэрхъагъэхэм якъэуххэр зэфахысыжыгъэх, народнэ программэм игъэцэклэнкэ Ioфэу ашшэштыр аухэсигъ.

«Ильэс 20-м къыкъоц партием гъогушо къыкъуагъ, мы аужуурэ ильэситфым бэ зэшүүхъгъяа. Ау народнэ программэм ипхырышынкэ джыри Ioфышхо ылэ иль. Гъэхъагъэхэр тшынхэм пае Президентым игъо къызэрэтифильгъуцэм тетэу тшыек/оц. «Зы пшъэрыльым игъэцэлкэн зышуухыккэ, етланы нахь пшъэрыль ин зыфэжкугъэуцужу», — къылуагъ аш. Владимир Путиним Ѣлыгъэгоу къититирэм тэркэ мэхъанэшко ил. Хэгъэгум ишащ политикэ тэрэз зэрэхъиришырэр, зэхъокыныгъэхэр зыфэхъульээ программэр, партиер зэрэгээжъгъяа, ильэс 20-м къыкъоц опытышоу тиэ хуугъэр хэгъэгуми, тиеспублики хэхъоньгъэ ягъэшыгъэнымкэ, Ioфэу ылээкэе рахъяжъагъэхэр, хэдзаклохэм игъо альэгъуцэхэр гъэцэклэгъэнхэмкэ лээпсэшюу щытых», — къылуагъ Къумпыл Мурат.

Адыгэ Республиком
и Лышъхъэ
ипресс-кулыкъу

AP-м и Парламент

Федеральнэ хэбзэгъэуцуухэм адырагъэштагъ

Тыгъусэ AP-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм я V-рэ зичээзыу зэхэсигъо илагъ.

Аш хэлэжъагъэх AP-м и Лышъхъэу Къумпыл Мурат, министрхэм я Кабинет хэтхэр, федеральнэ ыкыи республике къулыкъухэм, муниципальнэ образованиехэм ящащхэр, нэмыкхэр. Парламентым и Тхъаматэ Владимир Нарожнэм зэхэсигъор зэрищаагъ.

Повесткэм щыгъэнэфагъэхэм апэрагъэр AP-м и Правительствэ ишащ игуадэ гъэнэфэгъэннр ары. Джыре нэс AP-м гъэсэнгъэмрэ шэнгъэмрэккэ

имиинистрэгъэ Кіэрэшэ Анзаур икандидатурэ AP-м и Лышъхъэ къыгъэлэгъуагъ. Аш зэлухыгъэ шыкъкэем тетэу депутатхэм амакъэхэр фатыгъэх ыкыи дырагъештагъ.

Нэужум Ирина Прохоровар AP-м и Лынгэлэ-Лынгээлэ палатэ иаудитор шыгъэнным тегушыгъэх, дырагъештагъ.

Джащ фэдэу псэольшынымкэ, транспортымкэ, связымкэ ыкыи псэуплэ-коммунальнэ

(Икэух я 3-рэ нэклюб. ит).

Федеральнэ хэбзэгъэуцуухэм адырагъэштагь

(Икъех).

хъызметымкэ Парламентым и Комитет ипащэ агъэнэфагь. Ыпэрэ зэлүүгээгүм а Інанатэм үтүгээ Олег Картамышевыр джыри тегъехъажыгъэнэм депутатхэм амакъэхэр фатыгъэх.

«Правительственнэ сыхаатыр» пыдзэфэ пытэхэм ядашын зыфэгъэхыгъягъэр. АР-м псеольшынымкэ, транспортымкэ, псеуп-коммунальнэ ыкыл шъольыр хъызметхэмкэ и Министерствэ ыкыл региональнэ операторэу мы лъэнеком фэгъэзагъэхэм япащхэм юфыгъо шъхьаау къыхагъэштагь юридическэ лицехэмрэ предпринимательхэмрэ хэккэу къирахырэр зэрэуащищтым фэгъэхыгъе зээгэгынгъэм къэтхэнхэу зэрэфемынхэр ары. Аш фэдэу шапхъэхэр зукухэрэм апае зэхагъэуцогъэ тхыль 1600-рэ фэдиз прокуратурэм ыкыл экологиет изыт фэгъэзэгъэ Гъэорышилпээм афагъэхыгъ. 462-р ары зэхэфыгъэ хъугъэр.

Хэккэу цыфхэм къирахырэм паа площадкэу агъэпсыгъэхэм язытет уйнэрэзэнэм зэрэпчыжьеми игуути ашыгъ. Хэккэу

иузыщыхэрэм бакхэр къаунэ-кыгъэми, а чыпээр зэрэшоюе къэнэжбы. Шъольыр операторын къызэриорэмкэ, контейнерхэм язэблэхүн ежхэр фэгъэзагъэх, чыпэу ахэм къаптуулым итээвэбзэн муниципалнэ образованиехэм ялоф.

АР-м и Лышхъэе иеплъикэ къыриотыкызэ, мы лъэнекомкэ зэхъокыныгъэшүхэр щыгъэхэм, щыклагъэр зэрэнахыбэм шъольыр операторым ынаа тирригъэдзагь. Ежь ышхъэккэ хэккитэкүп-хэм язытет зэрэлтийлээрэм, узгэгумэкыныбэ зэрилтэйгүрэм мыш дэжым къыщыкильтэхыгъ. Муниципалнэ образованиехэм япащхэм за-къыфигъазээ, ахэм къапэль чыпэхэм ягъэвэбзэн аш анаа тиргэтийнэу къафигъэштагь.

2022-рэ ыкыл 2023 — 2024-рэ ильэсхэм ябюджет гъэнэфагъэхэм афэгъэхыгъэ законым ипроект депутатхэр тегүүшүүхи, ятлонэрэ еджэгъумкэ аштагь. Къихыашт ильэсийм ибюджет хахъохэмкэ сомэ миллиард 31-рэ миллион 625,5-рэ зэрэхууцтыр, хъардххэр сомэ миллиард 32-рэ миллион 551-м ехъущт. Щыклагъэу

фэхъуутыр сомэ миллион 925,7-рэ.

Бюджетым ипроцент 65-р социальнэ лъэнеком пэлүхашт. УФ-м и Президент унашью къышыгъэр гъэцэкэгъэнэм фэшл цыфыр зэрын-псэн ыльэкыщт ахъщэ анах маклэмрэ лэжээпкэ анах маклэмрэ индексацис шыгъэу 2022-рэ ильэсийм ишылэ мазэ и 1-м щыублагъэу къетыгъэнэм пэлүхаштагь тхыльым къидэлтиятаагь.

Шоол зимиэ медицинэ страхованиемкэ АР-м и Чыпэ фонд 2022-рэ ильэсиймкэ ибюджет ыкыл 2023 — 2024-кэ агъэнэфагъэхэм афэгъэхыгъэ хэбзэгъэуцугъэри мы зэхэсигъом щаштагь.

Санитарнэ ыкыл эпидемиологическэ юфхэм афэгъэхыгъэ федеральнэ хэбзэгъэуцугъэм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъэ федеральнэ законым иеплъикэу фырьямкэи депутатхэр зэдэг-гошагъэх. Зэпахырэ узэу дунаир зэлтызыкүгъэм зызериушомбгүрэр къизэтегъэуцогъэнэм фэшл зыныбжь ильэс 18-м шоолыгъэхэм зэклэми аш пэшүеклорэ вакцинэр зыхарагъэльханыр, QR-кодхэр ялэнхэр къэклошт 2022-

рэ ильэсийм имэкъуогъу мазэ и 1-м нэс шоол зимиэ юф шыгъээнэу аш къыштэо. Депутатхэр жууцыгаа тегүүшүүгъэх, дэзмыгъэштагъэхэри къахэ-кыгъэх, ау нахыбэм ар игоу альти, амакъэхэр фатыгъэх.

Мы законопроектым хэдзаклохэм еплъикэу фырьямкэи депутатхэм къадэгощагъэх. Юфыгъо гъэнэфагъэу ахэм къаэтыгъэхэр УФ-м Федерациемкэ и Совет и Федеральнэ Зэлукэ исенаторэу Хъолсэрыкъо Муратэ, Къэралыгъо Думэм идепутатхэу Вячеслав Резник, Хъасанэкъо Муратэ ыкыл Пэнэшту Къэлпъян афагъэхыгъэх.

Джащ фэдэу мы зэхэсигъом нэжэ-лужъэу е сэкватнгыгъэ зилеу юпэйэгъу зищылагъэхэм алтыгъэлнэу зыштэрэ унагьохэм, къелэцыкль ыпүнэу е лыгылтээнэу зыштагъэхэм ахъщэ тынэу къафаклохэрэм, къэралыгъо мылькур приватизацияе шыгъээным, цыфхэм медицинэ юпэйэгъу ягъэгъотыгъэным ылъянкыокэ муниципалнэ образованиехэм пшьэрэльэу ялэхэм, нэмькхэм афэгъэхыгъэ хэбзэгъэуцугъэхэм зэхъокыныгъэхэр афэшыгъэнхэм фэгъэхыгъэ за-конопроектхэм атегүүшүүгъэх, аштагъэх.

**ВЭКЬЭШЭ
Аслын
Аскэрбый
ыкъор**

Мы мафхэм Адыгэим имедицинэ чэнэгъэшхо ышыгъ — ынныжь ильэс 74-м итэу Адыгэ Республикаэм инароднэ враачу Вэкъэшэ Аслын Аскэрбый ыкъом тигъэгъазэм и 4-м идунай ышхъожыгъ.

Аслын 1948-рэ ильэсийм ишылхъэу мазэ и 28-м Кошхаблэ къыщыхъуг. 1970-рэ ильэсийм къыщыублагъэу 1976-м нэс Пшызэ медицинэ институтэу Дээз Плыжымыцэ зыхыштгээ щеджагь. 1990-рэ ильэсийм щегжэжагъэу 2015-м нэс республикэ сымэджэшчим неврологиемкэ иотделение ипэшагь. Нэужым мы отделением врач-неврологэу юф щишлагь.

Медицинэ сэнэхьятам Вэкъэшэ Аслын ильэс 50 фэдиз фигьешишошагь. Мы ухьтэм иэпэйэгъу Ѣыккэрэ сымэджэ мин пчагъэмэ ялэзагь. Ахэм шенэгъэ куу иэр арихыллэштгэг, ынаа атетыгъ, ри-хыллэгъабэмэ къыхагъэши игуулэгъуныгъэрэ юфым хэшькэу фырилагъэмэ зэрэини-гъэхэр.

Юофшэгъуцугъэхэм цыф зафэу, пшьэдэккыжъэу ыхын-рэп къызгурьоштгээ шхъа-гырытэу зэрэштгэтигъэр къао.

Ахэм къызэрхагъэштгээжкэ, шенэгъэу юккэлтымкэ иренэу къыбдэгощэнэм фэхьа-зыргь, сымаджэхэм ямызакъо, сымэджэшчим юф Ѣызшэхэрэми ишүаагьэ аригъээкыгъ, игуфэбагъэ, сэмэр-къэу хэлтэгъэрэ шыгъупшэгъуваах, уицхъэ зытэльян цыфуу, враач юпэласэу, Ѣысэ зытэпхын тэу Ѣытагь.

Зынчигушхууын ылъякыщт пэлжхэри Аслын къылтагь.

Ыкъоу Вэкъэшэ Рустем Мыкъөпэ къэлэ сымэджэшчим анестезиологиемкэ ыкыл реанимациемкэ иотделение ипащ, АР-м псауныгъэр къэххумэгъэнхэмкэ изаслуженэ юфыш, зэнэкъоу «2021-рэ ильэсийм ивраач ахах дэгүү» зыфиорэм теклонигъэ къылдихыгь.

Аслын ыпхьюу Вэкъэшэ Саидэ Адыгэ республикэ сымэджэшчим неврологиемкэ иотделение ипащ, 2019-рэ ильэсийм ивраач ахах дэгүү хуугъэ.

Вэкъэшэ Аслын зэрэшчи-мыэжжыр лъшэу тигуу къеоу илахыл-гupsэхэм тафэтхъаусыхэ. Тхъэм джэнэт лъаплэр къырет...

АР-м и Премьер-министрэ игуадзэ агъэнэфагь

АР-м и Конституции къызэрэшиорэм тетэу, АР-м и Лышхъэу Къумпыл Мурат АР-м и Премьер-министрэ игуадзэу гъэнэфэгъэнэу Къэрэшэ Анзаур Аслынбэч ыкъом икандидатурэ тигуасэ Парламентым изэхэсигъо къыхильхъагь.

Къэрэшэ Анзаур аужыре ильэсхэм АР-м гъэсэнгъэмрэ шенэгъэмрэкэ иминистрэ иэнатэ тигуагь. Аш ыпэки ар Адыгэ къэралыгъо университетэм экономикэмкэ ифакультет идеканыгъ, мы университетэм игуманитарн-техническэ коллеж ипэшагь.

— Министерствэм ипэшэ иэнатэ зынчигушхууын тигуагь ухьтэм профессионализмэгъэ ин зэрэхэлтийр, гъэорышил юфым

рильэу къыгъэуцуухэрэри икъу фэдизэу зэригъэцэккэштхэм сицыхъэшхо тель, — къынчагь АР-м и Лышхъэу.

Къэралыгъо Советын — Хасэм идепутатхэм Къэрэшэ Анзаур икандидатурэ дыра-

гъэштагь. Социальнэ лъэнеком фэгъэзэгъэ вице-премьерэ ар министрэхэм я Кабинет хэтыншт.

ХҮҮТ Нээфсэгт.
Сурэтхэр А. Гусевын тигуагь.

Адыгейм и Лышъхъэ къафэгушIуагъ

Волонтерым и Дунэе Мафэ ильэс къэс тыгъэгъазэм и 5-м хагъеунэфыкы. Аш итарихь кызыщежъагъэр 1985-рэ ильэсир ары, ашыгъум ООН-м и Ассамблее иго ыльэгъугъагъ социальнэ мэхъанэ зиэ мэфэкъир — волонтерым и Мафэ гъэнэфэгъэнэу.

Урысыем мы мэфэкъир ятфэ-нэрэу щыхагъеунэфыкы, мыш епхыгъэ юфшэнэм обществэм, цыф гъэнэфагъэхэм шогъешо кызызэрафихырэм ишыхъатэу аш щыт. Ар кылыагъ УФ-м и Президент «Ильэсийн вилонтер» зыфиорэ шүхъафтыныр зыщарагъырэ зэхахъэм кы-щыгущыиэзэ.

— Лъэшэу сафэрэз мыш фэдэ охтэ мылсынкэм шүшлэ-нир зигъогогъухэм, зигухэлхэр щыиэнэгъэм щыхырызыщхэ-рэм, къэралыгъю юфхъабзэу «#МыВместе» зыфиорэм хэла-жъэхэрэм — аш хэщагъэх ком-

мерцием ёмылхыгъэ организа-цихэр ыкы предприниматель-хэр, общественнэ организа-цихэр, партиехэр, Урысыем пэргитгыгъэ щызыыгъ «Единэ Rossiер». Медикхэм юлсын-гъу афхъухэрэм, сымэджэш-хэм къашызэлухыгъэ «зонэ пльижъхэм» юф ашызышхэ-рэм, зыныбжъ хэклотагъэхэм зишугъагъэ языгъэхъэрэм гу-щыиэ дэхбэ афэлноир атефэ, — кылыагъ Владимир Путиним.

Мы юфшэнэм мэхъанэшо зэрийр хигъеунэфыкыгъ Адыгей-им и Лышъхъи. Республиком зиэс къэс зэрэхахъорэм тэгъэгушю. Гупчэу «Волонтеры

зэрийр, аш хэтхэр чыпэ кын ифагъэм юлсынгъу фэхъунхэм зэрэфхъязырхэр, гукгъу зэ-рахэлтийр кыыхигъещыгъ Къум-пыл Мурат. Ар кыгъэльгъуягъ коронавирусым ипандемие, мы уахтэм шольтырим щыпсэурэ нэбгыре мин пчагъэ, ныбжъыкхэхэри, нахынжъхэри зэ-гоуцуагъэх, шүшлэ юфхъабзэхэр зэрахъанхэу, пенсионер-хэм, сэктатыгъэ ыкы щыкла-гъэ зиэ пстэуми юлсынгъу афэхъунхэм.

— Волонтерхэм япчагъэ ильэс къэс зэрэхахъорэм тэгъэгушю. Гупчэу «Волонтеры

Адыгей», движениеу «Мы вме-сте» зыфиорэм юф ашэ, мы лъэныкъомкэ Адыгейм и Лышъхъэ ишхъафтын рес-публиком щыдгъэнэфагъ, джащ фэдэу патриотическэ, социальнэ, экологическэ, культурнэ ыкы спортивнэ проектхэр щыиэнэгъэм щыхырытэшых, — кылыагъ Къумпыл Мурат.

Унэ 500 фэдизмэ аIЭКЛагъэхъащт

Урысые Федерацием и Президентэу Владимир Путиним социальнэ газификацием ылъэныкъокэ пшъэрыльэу кыгъэуцугъэхэр гъецекла-гъэхэ зэрэхъурэм пытаагъэ хэлъэу лъэппльэ Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу Къумпыл Мурат.

Шъугу къэдгъэхъын, Влади-мим Путиним Федеральнэ Зэлукээм фигъэхъыгъэ Джэспас-льэм пшъэрыль шхъаалеу кы-щигъэуцугъэхэм ашыщ 2023-рэ ильэсийн нэс гъэстынхырэ шхъантай эздэшгэгэе псэуплэхэм адэт унэхуу газыр джыри зимишхэм ягъунапкъэхэм нэс ар ящэлгэхъенир.

План-графикэу зэхагъэуца-гъэм псэольэ 6649-рэ хагъеу-цуагъ, аш хэхэе псэупли 163-мэ адэт унэ 6634-рэ. Джащ фэдэу гъэстынхырэ шхъантай дач-нэ товариществэ 15-мэ алекла-жъхъанеу агъенафэ. Мы ильэ-

сум кыклоцү унэ 500 фэдизмэ газыр алтыгээшиг.

Непэрэ мафэм ехъулэу гэ-стныхырэ шхъуантай алекле-зигъэхъэрэ системэм уни 104-рэ пагъэнагъ, шольтырим щы-псэурэ нэбгыре 1819-мэ лъэу тхылхэр къатыгъэх.

Мы лъэныкъомкэ Iахъэхъэль обществэу «Газпром газорас-пределение Майкоп» зыфиорэм зэпхынгъэу дырьлэр ыкы юф-шынхыр нахь агъэлхэшины аш фэгъээгэгэе пстэуми пшъэрыль къафишыгъ Адыгейм и Лышъхъэ. Цыфхэм лъэныкъуабэ къызэлхызыбытырэ фэло-фа-

шхъэр зыгъэцкээрэ Гупчэу республикэм итим икъутамэхэм тхъапэхэр арахынлэнхэ аль-кышт. Ар юлсынгъу гъэпсигъэ ыкы охътабэ ыхъырэп.

Къумпыл Мурат пшъэрыльэу къафишыгъэм диштэу гъэстынхырэ шхъуантай зимишхэм алекле-хъэгъэным фэшэ зы-тэфхэхэрэм социальнэ юлсынгъу арагъэхъоты. Гушыгъэ паэ, къихъашт ильсэым къыщуубла-гъэу республикэ бюджетым къыххэгъэ мылькумкэ цыф куп гъэнэфагъэхэм зэтэгъо ахьщэ юлсынгъу аратыгъ, сомэ мин 60-р оборудованием ищэ-

фын ыкы газ сетим зыпагъэ-нэйнэм пэуагъэхъан альэхъыг.

Гъот макэ зиэхэм социальнэ зээгъынгъэхэр адашыгъыг.

Социальнэ газификацием ипрограммэ хэлажээ зышион-гъохэм ялъэу тхылхэр МФЦ-м, Зыкэ операторын ипортал ра-гъэхъанхэ, электроннэ почтэу

«DGZ@adyggaz.ru-m» кытырэ амалхэр къызфагъэфедэнхэ, джащ фэдэу Iахъэхъэль обществэу «Газпром газораспре-деление Майкоп» зыфиорэм занкэзу зыфагъэзэн альэхъыг.

Телефон номерэу 8-800-200-66-04-м шүтэомэ, специалистхэр

упчэжъэгъу кышьуфэхъуцых.

Адыгэ Республикэм архитектурэмэ къэлэгъэпсийнрэкIэ и Комитет иунашъу

Адыгэ Республикэм къэлэгъэпсийн проектированиемкэ ишапхъэхэм зэхъокыныгъэхэр афэшыгъэнхэм ехъылIагъ

Урысые Федерацием къэлэгъэпсийнмкэ и Кодекс-рэ Адыгэ Республикэм и Законэу «Къэлэгъэпсийн юфшэнэм ехъылIагъ» зыфиорэмрэ адиштэу **унашъу сэши:**

1. Адыгэ Республикэм къэлэгъэпсийн проектированиемкэ ишапхъэхэм Адыгэ Республикэм архите-ктурэмэ къэлэгъэпсийнрэкIэ и Комитет 2014-рэ ильэсийн тэгъэгъазэм и 31-м ышыгъэ унашью N 70-рэ зытетэу «Адыгэ Республикэм къэлэгъэпсийн проектированиемкэ ишапхъэхэм ухэсигъэнхэм ехъылIагъ» зыфиорэмкэ аухэсигъэхэм (гъэзетэу «Советскэ Адыгейр», 2015-рэ ильэс, щыл мазэм и 28-рэ, N 12; 2015-рэ ильэс, бэдээгъум и 14, N 137; 2015-рэ ильэс, шэкъогъум и 17, N 225; 2018-рэ ильэс, мэзаем и 6, N 20; Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэлкэло къулыкъухэм яофициальнэ интер-

нет-сайтэу <http://www.adyqheya.ru> зыфиорэм 2021-рэ ильэсийн мэкъуогъум и 29-м рагъэхъагъэм) ия 2.9.13-рэ пункт мыш фэдэ зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэу:

1) апэрэ абзацыр мыш тетэу къэтыгъэнэу:

«2.9.13. Унэхэр зытырашыхъэрэ чыгу Iахъыр шэхъэ гъэнэфагъэхэм адиштэн, щагум изэтэгъэ-псхынханкэ амалхэр аш къыщыдалытэн (къэлэ-цыклю джэгүлэхэр, зыныбжъ икъугъэхэм атегъэпс-хъэгъэ зыгъэпсэфылэхэр, физкультурэм зыщи-пхылхыщхэ, къэгъагъэхэм куандэхэм къызьща-гъэхъыгъ, чыпэхэр, автомобиль уцуулэхэр илэнхэ) фое.»;

2) я 10-рэ таблицэм ия 2-рэ гуадээ мыш тетэу къэтыгъэнэу:

«2. Цыфхэм япсауныгъэ зыщагъэпсийн физкультурэм комплекс зыкэ къэлэеджаклохэм зыныбжъ

икъугъэхэмрэ апае микрорайоным щагъэпсэ зыхъукэ, физкультурэм зыщыпиль джэгүлэхэм чыпэу зэльяу-бытырээр процент 50-м зышлоккэ нахь макэ ашы хууцтэп».

2. Зыкэлэхэрэ нэуж мэфитф нахьыбэ темышэу республике гъэзетхэу «Советскэ Адыгейм», «Адыгэ мацкээм», чыпэ планированиемкэ федеральнэ къэ-ралыгъо информационнэ системэм мы унашьор ара-гъэхъанэу.

3. Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэжь-тэу мы унашьом къуачэ илэ мэхъу.

Комитетын итхъаматэу А. Н. ЗЕЭЗРЫХЬ
къ. Мыекъуапэ,
шэкъогъум и 29-рэ, 2021-рэ ильэс
N 29

ЦЫФЛЬЭПКЬИМ ЩЫНАГЬО ШЬХЬАЩЫТ

Непэ ушетып! э чып! тызэртыр, шъхадж зыфэдэр кызылъэгъорэ лъэхъан. Цыф кызырыкъом акъылэу, кыпэблагъэхэмкэ пшъэдэкъыжъу илэр зыфэдэр, пэщэ ини, пэщэ цыкъуи къералыгъом ицыфышъхъэ къэухъумэгъэнимкэ ипшъэдэкъыжъ зэригъэцак! эрэр къэльагъо.

Зэпахырэ узэү зэкіекон зыгу хэмэлтүм зэкіэри уш-тыпілэ ригъэуцугаагь. Непэ жыи, кіи имылэу коронавирусыр нахь пхъашэ мэхъу, къесымаджэрэмэ япчыагъэ хэхъо, дунаим ехыжырэри макәп. Инасып къыхъеу хъужьеу сымаджэцүм къычіекыжърэми зыкъешіжжыифэ, къызатеу-цожжыифэ охътабэ тешіэ.

Мафэ къэс Іэпүэгъу пынг-
кіэм къыхищыэр нахыбы
мэхъу. Чэш-зымафэм нэбгы-
ри 100-м ехъу сымаджэмэ
къахэхъо. Адыгейим зэкіэмкіи
узыр къызежъягъэм къыще-
гъягъягу энгырэ 24800-м
ехъурэ щысымэджагъ. Ащ
щыщшу 680-р а узым ыпкъ
къикіэу дунаим ехъижъыгъ.

Алэ узым икъежьэгүм ныбж зиlэхэр аш илъыкы-щтыгъэхэмэ, джы ильэс 42 — 43-рэ зыныбжхэр зэрэ-фыкъуагъэхэр къало зыхъуклэ, узым зыпари зэхэд зэrimы-лэр къэшшэ. Іэпылэгту псын-клэм сиренэр хэгъэнагъэу псынклэу кло зыхъуклэ, льэс гьогум рыхлохэрэм ащыщхэм «я си Алахь, мы уз laer зэкэ-гъякло, тисабыйхэр къэхъум-мэх» alo, адрамэ, «ашыу, аш фэдизэу мыш шъущымыщын, сыйд эпидемия шъузытегущы-лэрэр!» alo. Джащ фэдэ зэгу-рымыногъэу цыфмэ ахэльлыр ары узыр нахь псын-клэу зэкэклоным пэрыохуу фэхъурэр.

мохбур.

Мы мафэхэм гүшүэгэй түфэхьгуу юфыгыу щыэм льэшэу ыгъэгумэкыре цыфэу, республикэмкэ нахьыжхэм я Совет итхъаматэу Гүүкэл Нурбый.

— Уз къызэрекъо щытэп коронавирусыр, — elo аш. — Жымы, цыфми, псэушхъэми зэрахъэ. Игъунапкы къэбъотынэу, уизакъо утеклонэу гъэпсыгъэп. Шлэнгъэлэжымэ зэрагъеунэфыгъэу, аш утеклоным фэш амал закъо щылэр зэдиштэу вакцинэр зыхябгъельхъани, коллективинэ иммунитет зыфэпшыжыныр ары. Непэ тизэхэшыкъы зыкылэтыгъэ фэд, ау узумы тытеклорэп. Тызэгоожьэу шапхъэу агъэнэфагъэхэр тэукъох. Цыф зэхэхьаплэхэм заштытдызерэп. Тыдалорэп. Имыщикигъэхэр тэлох. Тызэмидэупхъэмэ тядэу. Ушхъагъухэр къэтыугупшысихээзэ вакцинэр зыхядгъальхъэрэп. Ахэм къахэкъеу, коронавирусым зэрэхэгъэгоу зэльиубыты-

гъеу нахъ зеушъомбгу. Тэри
тиレスpubлике нахъ зыкъыщелэ-
ты. Зипчъагъе имыкъурэ врачи-
хэм якъин джыри нахъ къыхэ-
хъуагъ. Ахэм къахэкъеу зэлэ-
зэжъынхэ фаехэу, нэмыкI уз-
хэкъотагъехэр зиlехэу зичээзыу
ежэхэу щысхеми, ильом Iэпы-
Iэгъу агъотырэп, къин алъегъу.
НэмыкI уз зиlехэри сымэ-
джещхэм ачIэгъольханхэ альэ-
кырэп.

ЕджапIэхэм, поликлиникэхэм, сабый IыгъыпIэхэм, хъызмэт IоффланIэхэм, нэмыкIхеми ялофтэгъэхыльз. Ащ нэмыкIеу, хэбзэ ухъумаклоу тиIэмэ ялофкъыхэтэгъахьо. Нэгүхжъо зыузымылхъяэу, вакцинэр зыхязымыгъальхъяэу, нэмыкI шапхъэхэри зыукъохэрэр зыхэтхэм ягуаох, яягэ арагъэкы. Хабзэу щыIэмкI ащ фэдэмэ пшъэдэкIыжь ябгъэхыныр атефэ. МышкI щысэхэр щыIе хъугъэх. Хэгъэгүхэу ащ фэдэ Iофтхабзэхэр къырамыдзэхэу зыщаукуагъэхэм уарыхьани уарыкыни уфимытэу ягъунапкъэхэр зэфашыжых, чэщирэ гъогум цыфхэр къытехъанхэ фитхэп.

Нахынжымэ я Совет хэтхэр ильсэитгүй klyagъэм хэпплэжхьи, зэгъэпшэнхэр ашыгъэх. Джырии зэ льэпкым зыфигъээнэу рихуухьаг. Адыгэ льэпкым, хэхыгъэу шхъяфэу утегущынхумэ, узэгупшицынэу хэлтыр maklэп. Зэкэмки нэбгырэ 680-уреспубликэм зидунай щызыжъожыгъяа азыныкъом нахынжимэ бий.

бэр адыг, нэгбырэ 300-м ехъужы. Тэ, адыгэхэмкэ, нахыбаёу шапхъэхэр зыщаукъохэрэр хъэдагъэхэр ары... Динлэжьмэ, йимамэу, ефэндэу тиэмэ амалэу алэкэлтээр аашкэ икъо агъэфелэу дфаюштэй. Амынчай

къагурымыңыуи пlöныр тэрээзэл.
Ау тызэсэгъе щылактэм, шэн-ха-
бзэу тхэлтхэм яльяхъе тамы-
тлупщэу тайгъ. Ахэр зэблэтхүн-
хэу, eklonlaklэ къафэдгьотынэу
тыфаеп. Хъадэм ифэло-фашлэхэр
къехальэм щызезыхащхэри,
лахылг-тупсэу дэзыхыщхэри
ефэндым ыгъэнэфэгъахэу щы-
тынхэ фae. Псапэ пшлэшти,
дахэ плошти плэлэ гъэнэфагъэ
ищыклагъэу щытэп, сыйдигъо
пшлагъэри Тхъэм къельэгъу ыкки
лъэлэсы. Хъадэлус пшынным
нахы бэкэ нахь псап гъомы-
лапхъэр къепхъакыныр, зынэ-
сылхъэмэ анэбгъэсныр, тхъа-
мыктэм унаал атебгъэтныры.
А пстэумкын ефэндым игупши-
си, игушын зэпымыу, мышты-
жэу бын унагар ыгъэдэон,

ыгъээсэн фае. Шынхээ, ефэндхэри врачхэм афэдхэу гупчэм итхэу хьугъях. Ахэми Испытэгъя ящыклагъ, ау аши Диндэлэжъя-Плэм ипащэ шыкээ кыифимыгъотынэу гъэпсыгъээп.

— Хядэ фэю-фашихэр анах щинэгъо чыпэхээу кынзэрэпүагъэм пыдзагъэу кас-юмэ сшлонгъу. Уинэбгырэ узлаер кьеузэу, щынагъор шхъяштиими, зэрэмыхъужынштыр гупсэхэм ашлэми, «хадэгъур сидигьуу ошлэдэмийшэу кээкло» зэралорэр тэрээз. Кынишхом хэтэу пчээзэгтырэм уеплээу уштын гильзкырэп, благъэу иекуялээ, лапл иөшцкыи, уготысхын Захарий хүчинчлэгээ, хялхын

Кіеу зызеблихъун ельәкѣы, уззепеіззәшт шыкѣри, вакцинәү хәппльхъащтыры шъхъафы ышылхәу. Ятлонэрэмкѣ, дунаим тетыр зекіе зэлльїәссы хъуғъэ. Узыри ахэм къадеклокы. Аш къыхэкѣу хәгъегү пстәуми aklyachىә зәхәльэу узым пәуцужбынхә, ебеныхъ, вакцинәү щыләхәмкى іәпшіләтү зәффәхъуҗбынхә фәе. Вакцинәү «Спутникир» къезыгъотыгъе Гинцбург къызыерилорэмкѣ, дунаим щыләсүрә пстәуми япроцент 70 — 75-рәм уцыр зыхарағъальхъәмә, утекlyугъеу плътие хъуشت.

«Шү хэмэльтэй е щылэп» alo.
Хэт ышлэра, хэгъэгумэ пащэү ялэмэ пандемием ягупшыси ядуунеепльыкти зэблихүүнхэки мэхь. Цыфрым ипсауныгъэ нахь льялпэ дунаим зэрэтемтыр къагурьонкти пшэнэп. Ефыжьагъэхэу зэфырахырэ Iашэхэр агъэтыльынхи, Iэпылэгьу зэфэхүүжьхээ, зы гупшысэ къеклу-жынхэшь, цыфрым ишылэкIэлсэукэ нахьышу зерашыцтывмынхэдээ хувьт.

Зытам пэуцүжыгээ врачхэй,
зышьхамысыжхэй, джы къыз-
нэсыйгэм пэчгум итхэй лажье-
рэмэ шъхьафу ягугьу къэп-
шыныр, уатегущынэныр атефэ.
Афэмышапхыи, щитхьюо афэ-
мыйупхыи щыэп. Къинэу ате-
гъяугъяар ины, зыпсэ хэзэйль-
хягъяэхэри ахэтых.

— Ылшъякэ кызыэрэштыуагъэу, непэ цыфхэр узым ушэтыпэ ригъэуцуагъэх. Ау анахь чыныпэ кын итхэр врачхэр ары. Ахэр ары бэкэ зельтыгъэр цыфыр хъужыщтыыхъужыщты. Амал илэмэ, лээзгүү кыфагъотыщ, зы уцыр рапхыллэшт, ащ узыр кымыгъэуцумэ, ятлонэрэм, ящэнэрэм епльыштых. Врачхэм ежхэмси сымэджагъэхэр (хыильэу сымэджагъэхэр) бэу къахэкыгь. Цыф гукъабзэхэр, гуклэгъу зилэхэр, гумэкэлэхэр ахэтых. Ахэм ялофшиэн чэш-
чиээсбэхэдэгийн. Сэргээ

Уилор үүшлээр эзтэмыфэжьхээ зыхыуклэ цыфхэр бгээдэонхээ пльэкъицтэп. Ар кыдэттынти, нахыжмэ я Совет хэтхэм зэкэмжлийн вакцинэр зыхядгэлханэу итхүүхьагь. Клыгъяа ыкли зыхарагъэлхьагь. Хабзэри пыут зышыхэу, уцыми мыхьунхэр языгуулэхэу, пцыр изыпхыхыжэу щыгээмэ джары нахыжмэ джэуалеу аратыжьыгъяа. Ахэм джыри зэ агу къэзгээгъэкъижы сшоонигь. Лъэхъян чыжьем сабийхэр зэпахыре узым риғээзигъяэхэу аш пэуучжын зылъэкъишт вакцинэр къагъотыгъяагь. Джащыгъуми джащ фэдэ «шүүшлэхэм» ажэ амыгъэуцуу, къаон агьотыщтыгь. Ау акылыр, зэхэшыкыр ате-клыагь. Джащ фэдэу хъужыишт академикзу Александр Гинцбург зипэштэ гупчэм блэкъигъэ ильэсийн къигъотыгъяа «Спутникури».

Зэкэми анахь тхъамыкагъор коронавирусым кэлухэу фэхьү щтыр зымы зэримышлэрээр, къылон зэримыльзэкырэр ары. Узын зэрыфэгье чыплем ельтыгъээ

КІЭЛЭЦІЫКІУХЭМ ЯФИТИНЫГЪЭХЭР КЪАУХҮМЭХ

Зыныбжь имыкъугъэхэм ыкчи ныбжыкіхэм альэнкъокі хэбзэгъэ-
уцугъэр зерагъэцакіэрэм епхыгъэ улъякунэу АР-м и Прокуратурэ
зэхищагъэхэм язэфэхысыжхэр кышыгъэх АР-м ипрокурор
истаршэ Іепыгъо Елена Алексеевам.

Зыныбжь имыкъугъэхэр ыкчи ныбжыкіхэм къеухумэхъэнхэр
къэралыгъо куулкъухэм ыкчи учреждениехэм япшьериль
шхъялахэм ашыщ. Кіэлэціыкіхэм яхбзэ шонигъоныгъэхэр
ыкчи яфитыныгъэхэр къизэр-
ухумэхэрэм АР-м и Прокуратура
ренеу ынаа тет. Мы лъэн-
къомкі республике прокуратура
иктуулкъухэм улъякун
юфхъэбзэ зэфшхъафхэр
рагъэцакігъэх. Аш къемкі
ильтэс къес ильсэцкі еджэгүм
изыфэгъэхъазырын къыдхэль-
таягу тъесэнгэх организаци-
хэм хэбзэгъэуцугъэм ишапхъэ-
хэр зерагъэцакіхэрэр аупль-
ку. Мы лъэнкъомкі прокурорхэм
зыпакі хэмийлэу тхыльхэр алек-
тэххэгъэхъэнхэм ехылгэгъэ уна-
шьор проценти 100-м клахъу
тагъэцэктаг.

Мыщ даклоу къыхагъэшыгъ

шапхъэу щылэм диштэу республике еджапіхэм ачэт тхыль-
еджапіхэм тхыльхэр икью зэрчэмыльыр. Джащ фэдэу
нэбгыре пчагъэу еджапілэм чэссым елъытыгъэу тхыльхэр
икью алеклэхэп. Гушылэм пае, Мыекъопэ прокуратурэм зэри-
гэунэфыгъэмкі, къалэм дэт гэсэнгэгъэ учреждении 8-мэ
яяхыльеджапіхэр зэрдэххэрэ
тхыль 727-мэ ашкілэх. Аш къы-
хэкъкілэ еджапіхэм япашхэм
афагъэптигъа ящыклагъэшыгъ, ахэр
дагъэзыхъинхэмкі уншьо 93-
рэ афашыгъ, пэшэ 1энатэл 1ут
нэбгыре 39-мэ дисциплинарнэ
пшъедэкыжк арагъэхыгъ, дэо
30 хыкумым фагъэхыгъ.

АР-м и Прокуратурэ 2020 — 2021-рэ ильсэхэм тъесэнгэгъэ
тедээ кіэлэціыкіхэм ягъэгъо-
тыгъэнэм ыльэнкъокі хэбзэ-
тэххэгъэуцугъэр зерагъэцакіэрэри
ыупльякун. Тишольыр зэкім-
кі мыщ фэдэ организаціи
54-рэ ит. Ахэм ашыщхэм сани-

хвафхэр афэхъуцугъэх. Мыекъуа-
пэ иадминистраціе ипащэ
ыльэнкъокі къэлэ прокуратура
унашьо ышыгъ псынкі
юфху хэукъоныгъэр дагъэ-
зыхынэу. Мы уахтэм ехуулэу
кіэлэціыкіхэм япсауныгъэ
изытует уигъэрэзенеу щыт.

Гээсэнгэгъэ учреждениехэм
ипъесцкі еджэгъум зэрэфхэз-
ырхэм фэгъэхыгъэ улъякун
нэу прокуратурэм ышыгъэхэм-
кілэ гъогогъу 139-рэ хабзэр
аукъуагъэу къыхагъэшыгъ, ахэр
дагъэзыхъинхэмкі уншьо 93-
рэ афашыгъ, пэшэ 1энатэл 1ут
нэбгыре 39-мэ дисциплинарнэ
пшъедэкыжк арагъэхыгъ, дэо
30 хыкумым фагъэхыгъ.

АР-м и Прокуратурэ 2020 — 2021-рэ ильсэхэм тъесэнгэгъэ
тедээ кіэлэціыкіхэм ягъэгъо-
тыгъэнэм ыльэнкъокі хэбзэ-
тэххэгъэуцугъэр зэрэхъэцакіэрэри
ыупльякун. Тишольыр зэкім-
кі мыщ фэдэ организаціи
54-рэ ит. Ахэм ашыщхэм сани-

нэбгыри 7-мэ альэнкъокі юфи
10 къызэуахыгъ.

Кіэлэціыкіхэм ягъэмэфэ
зыгъэпсэфыгъо уахтэ изэхэцэн
епхыгъэ улъякунхэр прокуратура
унашьо ышыгъ, Мыекъуапэ
иеджепі 5-мэ хэукъоныгъэрэх
къащыхагъэшыгъэх. Зыгъэпсэ-
фыгъо лъэхъаным іэтахъохэм
юфшэн фитынгъэу ялэр зерагъэцакіэрэри аупльякун. Юф-
шэнхэм фэгъэхыгъэ хэбзэгъэ-
уцугъэм къыдэлтые зыныбжь
имыкъугъэхэм юфшэн зээгэ-
ныгъэрэхэр адшыгъэхэнхэр, ахэм
ашыгъэгъозэгъэнхэр. А лъэн-
къомкі хэукъоныгъэрэх къыха-
гъэшыгъэх. Гушылэм пае, Крас-
ногвардейскэ район прокуратура
унашьо ышыгъ, юфшэн хэбзэгъэуцугъэр
аукъоэ, гъесэнгэгъэ зыщизэрэхъ-
тэххэгъэуцугъэр зэрэхъэцакіэрэри
ыупльякун. Мы лъэнкъомкі
Мыекъуапэ, Мыекъопэ ыкчи
Тэххутамыкье районхэм адэт
аттракционхэм санитарнэ ыкчи
мешюгъэхэр шапхъэхэр аш-
аукъуагъэхэу къыхагъэшыгъ.
Джащ фэдэу кіэлэціыклю
площадкхэр, аквапаркхэр шапхъэ-
хэм адимыштэу административ-
нэ хэбзэукононгъэрэх къыха-
гъэшыгъэх, унэе предпринима-
тель ыкчи юридическэ лице

КІАРЭ Фатим.

Редакцием къатхырэ письмэхэр

Лъэшэу тафэрэз

Юфшэнэу узфэгъэзагъэм пшъедэкыжк аруу ылъыр икью кыбгурлыу, щэагъэ пхэльэу,
гүетынгээ фыуилэу ар бгъэцакі зыхуукі щитхуу аш къыкілэшт, лытэнэгын цыф-
хэм кыпфашишт. Анахьэу ар зыфэгъэхъыгъэр сабыйхэм юф адэзышэхэрэр ары.

Ны-тихэу зисабый зыпашхъэ мафэ
къес имысир гумэкыгъо хэмийнэу
хүрэп. «Сыд аш непэ ышыгъэр, си-
дэуштэу мафэр рихыгъ?..» Ау цыф-

тэрээ, гуклэгъу зиэ ар зэрэлкілэфагъэр
зашкілэ, гур нахь рэхьат мэхъу.

«Адыгэ макъэм» иредакции бэмышлэу
къылкагъ Гүкілэ Светланэ ирэзэнгъэ

тхыгъэу еджепі-интернатэу къудажэу
Хыакурынхэхъабэлэ дэтым иофишэхэм
афэгъэхъыгъэр. «Тиклэціыклю зычлэс
еджепі-интернатын икелепіхэу Шъэ-

олэхъу Сусаннэрэ Андырхье Жаннэрэ
кіэлэціыклю къафэгъэзагъэхэм гуклэгъо,
фэбагъэр, шульягъо апагъохырэм алае
льэшэу тафэрэз. Тхэм псауныгъэ пытэ
къарет, ямурадышхээр къадерэгъэ-
хъх», — къышто тхыгъэм.

Арэущтэу сабыйхэм афыштых кіэ-
лэлпіхэм уафэмэрэзэн плъякыщтэп,
ежхэр умышлэхэрэми, угу ашэфы, шлоу
ашлэрэр, кіэлэціыклю къинэу адаль-
гыурэр шулыгъе къятэжынэу тэри таф-
льало.

Адыгэ Хасэм иофиғъохэр

Зэфэхьысыжым уапэкэ уегъапльэ

Республикэ общественнэ движениеу «Адыгэ Хасэм» и Хэсашхъэ зичээзыу зэфэхьысыжь зэуке илагь.

Блэкыгъэ ильэсрэ мэзихын рэм къыклоц Адыгэ Хасэм иофиғъа хэхэм Хэсашхъэм итхаматэу Лымыщэкъо Рэмэзан анахь кахигъэшыгъэхэр адыгабзэм, тарихъым, лъэпкъ шэн-хабзэхэм язэгъашэн зэрэлтэгъятуатэрэй ары. Республиком и Лышхъэу Күмпүл Мурат, Правительствэм икульхъушэхэм гүусэнгъэ адьряеу ямурадхэр щыгэныгъэм щыхыращых.

Ныбжыкъэхэм пүнгүгъэ юфэй адьизэрхъэхэрэр нахьышю

хъазырыгъэх, едзыгъохэм Мыекъуапэ шлэхэу тышяплын тъэлэцьыщ. Клэлэцыкъу гъесаплэу «Щыгыжьыеми» изэхахьэ егъехъазыры.

Бзэр тэгъэлъапэ

Бзэр — псе. Ным игъешуабзэ тыгъэм нахь лъешэу зыльтэхэрэм адетэгъаштэ. Уинидэлъфыбзэ умыштэу, уиадыгбээкэ ным, лъэпкъым, республикэм афэгъэхьыгъэ орэдьыр къэплон умыльэ-

къащытхъугь, щыкъагъэхэм ягуу къышыгь.

Чээпьюгум и 15-м къыщетэгъяа ўшкогум и 14-м нэс цыифхэм якіэтхыкыжын Урысюем щыкъуагь. Адыгэ Хасэр аш зэрэхэлжьаагьэм зэхахьэм щытегуулаагьэх. Ламыкъо Эдуард, Тхъапшъэкъо Альберт, Нэхэе Аслын, Мигу Эдуард, нэмыкхэм яеплыкіхэм къашыгъэшыгъ къэтхыкыжынным пэшорыгъашьеу зыфэдгъэхьазырын зэрэфэягъэр. Яльепкъ зэхшыкъ зынэсырэр шъхъэнихыгъэу къаоным фэшл цыифхэр бъэгъозэнхэ фае.

Тарихъыр, спортыр

Къэралыгъо гъэпсыкіэ илэу Адыгейр зыпсэурэр ильэси 100 зэрэхүрэм Адыгэ Хасэр игъеклэгъэу хэлэжьэшт. Мэшфэшү Нэдждэт, Цыкъушо Аслын, Тэу

Аслын, Нэгъуу Аслын, Кушъу Ибрахым, Гүукэл Сусан, Къэбэртэе Адам, Къуижъ Къэллан, фэшъяафхэм тарихъым, культурэм яхыилгээ юфтхъабзэхэм язэхэшэн яеплыкіхэр къа-

ралолгагъэх. Хэбзэ къулыкъуулхэм гүусэнгъэ зэрадишиярэм Хъэблакъо Адам къитегуулаагь, лэжээко къызэркъохэм нахьыбэрэ алыкэштэу къыуагь.

Урысюем, Адыгейим язаслучжнэ тренерэу, Адыгэ Хасэм физкультурэмкэ ыкы спортымкэ и Комитет ипащэу Хьот Юнис якіещаклоу республикэм спорт зэнэкъоххэр щыкъуагъэх. Къыблэм, Темыр Кавказым ябэнаклохэр зэлүкэгъухэм чанеу ахэлжьагъэх. Юнис яхыилгээ зэлүкэгъухэм ягъэхъазырын зэрэпильыр.

Гъэзетхэм якіэтхэгъу

Адыгабзэм изэгъашэн, игъефдэн афэгъэхьыгъэ гупшигэхэм Лымыщэкъо Рэмэзан къапкырыкы, республикэ гъэзетэу «Адыгэ макъэр» къыратыкынэу Хэсашхъэм хэтхэм къяджагь. Ягъунэгъухэр, нэуасэхэр гъэзетын къэтхэнхэм фэшл макъэ арагъэунэу яльэуагь.

Хэсашхъэм изэхахьэ нэмыкъюн иофиғъохэри къыщаатыгъэх. Зытегуулаагъэхэм афэгъэхьыгъэ унашьохэр аштагъэх.

ЕМТЫЛЫ Нурбай.

зэхэшгээнхэм фэшл лэужхэр зээзыпхырэ амалхэр агъэфедэх. Клэлэцыкъу ыгыпшэхэм нэрын лэгэу ѹпшэгъухэр къашызэуахыгъэх. Республиком щыпсэурэ лъэпкъхэм язэфыщытыкъэхэр агъэптигэхээ, тарихъыр нахьышлуу зэрэгшашэх.

Адыгэ Республиком лъэпкъ юфхэмкэ, ѹкыб къэралхэм ашыпсэурэ тилэпкъэгъухэм адьярээ зээхыныгъэхэмкэ ыкы къэбар жууѓем иамалхэмкэ и Комитетэ Адыгэ Хасэмрэ клэлэцыкъу ыгыпшэхэм ашагъэпсигъэ нэрилтэгэу ѹпшэгъухэм уагъэгъуаазэх.

— Лъэпкъэу къыбдэпсэурэм икультурэ, итарих дэгъоши эзыхъукъэ, лытэнгъэу фэшшырэм хэхъошт, — къыуагь Р. Лымыщэкъом.

Динлэжхъэм зэфыщытыкъу адьыриэр Адыгэ Хасэм егъэптигэ, зэхахъэхэр зэхахъэхэр, ухьтэм диштэу агъэзекъо. Ансамблэу «Абрекхэм» нысэр къызэршэрэм, адыгэ джэгур зэрэгэзекъорэм яхыилгээ театрализованнэ къашыгъохэр Адыгэ Хасэм ильэукиэ ыгъэ-

ЗЭКЬОШНЫГЪЭМ ИГЬОГУХЭМКІЭ

«Налмэсыр» уахътэм пхырэкіы»

Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо академическэ лъэпкъ къешъокъо ансамблэу «Налмэсыр» зызэхащагъэр ильэс 85-рэ хъугъэ.

Дунаим щыціеро «Налмэсым» юбилей фэгъэхыгъэ пчыхъэзэхъэхэр Адыгэим имызакъо, Къыблэм, Темыр Кавказым, нэмыкхэм ащызэхечхэх. «Налмэсыр» уахътэм пхырэкы» зыфирор юбилей зэхахъэхэр едзыгъуи Змэхъух.

Ятлонэрэ едзыгъор мы мафэхэм Мыекуапэ щыкъуагъ. «Налмэсыр» уахътэм пхырэкызэ, ансамблэм къыкъугъэ гъогур къашъохэмкэ къегъэльгъа. Оркестрэм ыгъе-жынчырэ ордышохэмрэ лъэпкъ къашъохэмрэ зэкіэльэкло, зэхэгъащагъэх.

Къашъо пэпчъ, музыкальнэ едзыгъохэм «Налмэсым» итарихъ ухащэ. Къашъор къызыщашиштыгъэ уахътэр гум къэогъэкъыжы, артистэр пчэгум щыуджыщтыгъэхэр, къашъом псэ къыпызыгъакъэштыгъэхэр нэгум къыкъеуцо. Тыркуем щыпсэурэ тильэпкъэ-

гъухэм якъашъо къашъы Адыгэ Республикаем изаслуженэ артисткэу Бэрзэдж Дианэрэ артисттэу Лыгуле Амиррэ. Пэсэрэ адыгэ къашъоу «Исламыер» Бэрзэдж Дианэрэ Къонэ Мыхъамедре къагъэльэгъуагъ.

«Шуфес къашъом» икіещаклох Адыгэ Республикаем инароднэ артисткэу Хъакъуй Анжеликэ, Адыгэ Республикаем изаслуженэ артистхэу Бэрзэдж Дианэ, Едыдж Гушъоа.

Къашъохэу «Налмэс-налкъутэр», «Налмэсыр къешъо» зыфирор, нэмыкхэри ансамблэм ипчыхъэзэхахъэ къыщигъэльэгъуагъэх. Адыгэ шьошэ кіэракъехэр ашыгъэу къэшъуакъохэм «Адыгэ уджхэр» дахэу къашъигъэх. Зэхэхпхъэгъэ къашъохэм адыгэхэм ятарихъ ухащэ. Шэн-хабзэхэр, гум иорэд хъугъэ мэкъамэхэр гъешшэгъоних. Артистхэр нэгушохэу мэуджых, къашъор зыгъэбаирэ пчыхъигъохэр зэдьра-гъаштээ къашъы.

— «Налмэсыр» уахътэм пхырэкы» зыфирор проектын иедзыгъуи 2 Мыекуапэ къыщигъэльэгъуагъ, — къытигуагъ Урысыем, Абъязым, Пшызэ язаслуженэ артисттэу, Адыгэ Республикаем инароднэ артисттэу Хъоджэе Аслын. — Ящэнэрэ едзыгъор тэгъхазыры.

«Налмэсым» апэрэ ыкчи ятлонэрэ едзыгъохэр тыгъэгъазэм и 14 – 15-м Къэбэртэе-Бэлькъарым икъэлэ шъхъялэу Напшык къынчиштыгъо. Ящэнэрэ едзыгъор 2022-рэ ильэсэм мэзаем Мыекуапэ къыщигъэльэгъошт. «Налмэсым» шүшлэ пчыхъэзэхъэхэр Адыгэ Республикаем икъалэхэм, къуаджэхэм къащетых.

Гандбол

Текноныгъэкіэ ригъэжъагъ

Дунаим гандболымкэ изэнэкъокъу тыгъэгъазэм и 1-м къыщегъэжъагъу Испанием щэкло.

Хэгъэгүхэм ябзыльфыгъэ хэшүпкыгъэ командэхэр купхэм ахэтхэу пэшорыгъэшь зэйкулгъуҳэм ахэлажьэх.

Урысыер – Камерун – 40:18 (17:10).

Къэлапчъэм іэгуаор анахыбэрэ дээзыдзагъэхэр: Юлия Маркова – 6, Полина Горшкова – 4, Юлия Манагарова – 4, Анастасия Скоробогатченко – 4.

Урысыер – Польшэр – 26:23 (16:10).

Тыгъэгъазэм и 5-м зэдешлагъэх.

Екатерина Ильинам гъогогъуи 8 хагъэйм іэгуаор ридзагъ.

Дунаим изэнэкъокъу хэгъэгүхэм яхшүпкыгъэ командэ 32-рэхэлажьэх.

Урысыем ешлэгъуи 2 илагъ, түри къыхыгъ. Тыгъэгъазэм и 7-м Урысыер Сербием икъашт.

КІЭУХХЭР

Словениер – Франциер – 18:29, Сербиер – Польшэр – 25:21, Венгриер – Чехиер – 32:29, Китайер – Испаниер – 18:33, Япониер – Бразилиер – 25:29.

Зэхэзыщагъэр
ыкчи къыдэзы-
гъэкъирэр:

Адыгэ Республикаем лъэпкъ Йофхэмкэ, Иэкъыб къэралхэм ашы-
псэурэ тильэпкъэ-
гъухэм адыярэ зэпхы-
ныгъэхэмкэ ыкчи
къэбар жууцэм
иамалхэмкэ и Комитет
Адрессыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэ-
щиэр:
385000,
къ. Мыекуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм
къалихырэр А4-кіэ
заджэхэрэ тхъапхэу
зипчыагъэкэ 5-м
емыхъухэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлтэу, шрифтыр
12-м нахъ цыкунэу
щытэп. Мы шапхъэ-
хэм адимыштэрэ
тхъгъэхэр редакцием
зэкіегъэкіложых.

E-mail: adyvoice@mail.ru

Зышаушыхъатыгъэр:
Урысые Федерацием
хэутын Йофхэмкэ, тел-
радиокъэтын-
хэмкэ ыкчи зэлъы-
Іэсикіамалхэмкэ
и Министерствэ
и Темир-Кавказ
Чыпэ гъэрор-
шап, зэраушыхъатыгъэ
номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зышыхаутыгъэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкіэмкіи
пчыагъэр
4302
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 2507

Хэутынам узьши-
кіэтхэнэу щыт уахътэр
Сыхъатыр
18.00

Зышыкіэтхэгъэхэ
уахътэр
Сыхъатыр
18.00

Редактор
шъхъяэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шъхъяэр
игуадзэр
Мэшлэкъо
С. А.

Пшъэдэкъижы
зыхырэ секретарыр

Жакіэмыкъо
А. З.